



نقش تکمیلی قرآن در داستان آفرینش / هدایت الهی پس از هیوط

کتاب مقدس، هیچ اشاره ای به هدف آفرینش حضرت آدم و حوا نکرده اند، در حالی که وقتی به سراغ قرآن می آییم، درمی یابیم که قرآن بسیاری از اسرار در این زمینه را بازگو کرده است.

کتاب مقدس، هیچ اشاره ای به هدف آفرینش حضرت آدم و حوا نکرده اند، در حالی که وقتی به سراغ قرآن می آییم، درمی یابیم که قرآن بسیاری از اسرار در این زمینه را بازگو کرده است.

به گزارش خبرنگار مهر، حجت الاسلام والمسلمین دکتر علی نصیری، رئیس مؤسسه معارف وحی و خرد در یادداشتی به موضوع داستان آفرینش در قرآن پرداخته است:

با صرف نظر از نقش قرآن در تصحیح آموزه های ناصحیح کتاب مقدس در زمینه آفرینش هستی و انسان، قرآن پرده از اسراری در این زمینه برداشته و آموزه هایی را مطرح ساخته که کتاب مقدس نسبت به آنها به طور کامل ساکت است.

اهم این آموزه ها بدین شرح است:

هدف از آفرینش انسان

به استناد آموزه کتاب مقدس، خداوند پس از آفرینش هستی، نخست آدم و سپس حوا را آفرید، اما هیچ اشاره ای در آن در این باره نشده که هدف خداوند از این آفرینش چه بوده است و بر اساس چه زمینه ای دست به آفرینش انسان زد، در حالی که وقتی به سراغ قرآن می آییم، درمی یابیم که قرآن بسیاری از اسرار در این زمینه را بازگو کرده است.

بر این اساس، قرآن اعلام می کند که خداوند با فرشتگان به گفت و گو پرداخت و به آنان فرمود که می خواهید در زمین جانشین قرار دهید. فرشتگان زبان به اعتراض گشوده و تباهی و خونریزی آدمیان را پیش بینی کردند؛ در عین حال خداوند به آنان فرمود: من چیزی را می دانم که شما از آن آگاهی ندارید. **وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ**؛ و چون پروردگار تو به فرشتگان گفت: **«ما را در زمین جانشینی خواهیم گماشت»**، فرشتگان گفتند: **«آیا در آن کسی را می گماری که در آن فساد انگیزد، و خونها بریزد؟ و حال آنکه ما با ستایش تو، و تو را تنزیه می کنیم؛ و به تقدیس می پردازیم.»** فرمود: **«من چیزی می دانم که شما نمی دانید.»**

این امر گذشته از آیات دیگر است که خداوند در آنها فلسفه آفرینش انسان را تبیین نموده است؛ نظیر آیه **وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِي**؛ و جن و انس را نیافریدم جز برای آنکه مرا پرستند. هدف آفرینش اعلام شده است.

سجده فرشتگان و تمرد ابلیس

از مهم ترین فرازاها در داستان آفرینش انسان، فرمان الهی به فرشتگان برای سجده کردن آدم است که همه آنان از آن اطاعت کرده و در برابر آدم، سر به خاک گذاشتند و در برابر، ابلیس با ادعای برتری نسبت به آدم نسبت به فرمان خداوند سرکشی کرد و در پی آن از درگاه خداوند رانده شد و از خداوند خواست تا به او تا روز قیامت مهلت دهد تا بتواند آدمیان را اغوا کند. این آیات سیر و فلسفه وجودی ابلیس و شیاطین را تبیین کرد و راز تلاش بی نهایت ابلیس و لشکریان او برای اغوا و فریفتن آدمیان در طول حیات آنان را بازگو نموده است.

با چنین ترسیمی ما درمی یابیم که چرا قرآن تا این اندازه از خطر شیطان هشدار می دهد و مکرر تاکید می کند که شیطان دشمن آشکار انسان است و می خواهد او را از صراط مستقیم منحرف سازد و همان گونه که پدر آنان؛ یعنی آدم را از بهشت راند، می کوشد که آنان را از بهشت رضوال الهی خارج نماید؛ آن جا که

می&rlm؛ فرماید: «یا بَنی آدَمَ لَا یَفْتِنَنَّکُمُ الشَّیْطَانُ کَمَا أَخْرَجَ أَبَوَیکُمْ مِنَ الْجَنَّةِ یَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لَیُرِیَهُمَا سَوْآتِهِمَا إِنَّهُ بِرَأْسِکُمْ هُوَ وَقَبِیلُهُ مِنْ حَیْثُ لَا تَرَوُهُمْ إِنَّآ جَعَلْنَا الشَّیَاطِینَ أَوْلِیَاءَ لِلَّذِینَ لَا یُؤْمِنُونَ؛ ای فرزندان آدم، زنها را شیطان شما را به فتنه نیندازد؛ چنانکه پدر و مادر شما را از بهشت بیرون راند، و لباسشان را از ایشان برکند، تا عورت‌هایشان را بر آنان نمایان کند. در حقیقت، او و قبیلۀ اش، شما را از آنجا که آنها را نمی بینید، می بینند. ما شیاطین را دوستان کسانی قرار دادیم که ایمان نمی آورند.»

تعلیم اسماء به فرشتگان توسط آدم

قرآن اعلام می &rlm؛ کند که پس از تمرد ابلیس، خداوند به آدم اسمائی را تعلیم داد و آنگاه آنها را به فرشتگان عرضه کرد و پس از اعلام عجز فرشتگان، از آدم خواست تا آن اسماء را به فرشتگان تعلیم دهد: «وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِی بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ کُنْتُمْ صَادِقِینَ؛ و &rlm؛&rlm؛&rlm؛ خدا&rlm؛ همه می گویند، از اسمائی اینها به من خبر دهید.» این در حالی است که کتاب مقدس در این زمینه هیچ آموزه&rlm؛ ای ارایه نکرده است.

برنامه هدایت الهی پس از هبوط آدم به زمین

گرچه کتاب مقدس با قرآن در هبوط دادن آدم به زمین پس از تناول از درخت ممنوعه، هم صداست، اما کتاب مقدس در باره برنامه خداوند در هدایت مردم گزارشی را به دست نمی &rlm؛ دهد. در برابر قرآن اعلام فرمود که خداوند آدمیان را پس از هبوط به زمین، رها نساخته و پیامبران را به عنوان هادیان را برای هدایت آنان گسیل خواهد داشت: «فَلَمَّا أَهْبَطُوا مِنْهَا جَمِیعًا قَالُوا یٰأَیُّنَکُمْ مِیِّی هَؤُلَاءِ قَمَنَ تَبِعَ هَؤُلَاءِ فَلَا خَوْفٌ عَلَیْهِمْ وَلَا هُمْ یَحْزَنُونَ؛ فرمودیم: «جملگی از آن فرود آید. پس اگر از جانب من شما را هدایتی رسد، آنان که هدایت را پیروی کنند بر ایشان بیمی نیست و غمگین نخواهند شد.»

قرآن در جایی تصریح می&rlm؛ کند که وقتی قابیل برادر خود؛ هابیل را کشت، نمی&rlm؛ دانست با جنازه او چه کند؛ خداوند کلاغی را فرستاد تا با کاویدن در زمین به او بیاموزد که او می&rlm؛ تواند جسد برادر را در خاک گذارد. در حقیقت قرآن با بیان این ماجرا روند هدایتی پنهان و غیرمستقیم خداوند را در گره&rlm؛ گشایی در زمینه تدبیر و تمشیت امور دنیایی و چگونگی زیست بوم در آن را بازگو نمود.